

BILTEN

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

Cene struje i gasa u januaru u 32 evropska glavna grada

Evropski parlament odbio predlog „zelenih“ i podržao gasne PCI projekte

Odbor za energetiku EU: PCI da se usklade s klimatskim ciljevima 2050.

Upozorenje bivšeg rumunskog predsednika:
„Zeleni dogovor“ razbija EU?

Evropski OIE sektor: Komisiji zakonom dati nadnacionalna ovlašćenja

Izazovi lokalnih energetskih sistema za evropske ODS-ove.

Crna Gora uredbom pokrenula trgovinu emisijama štetnih gasova

Mađarska od 2023. počinje uvoz azerbejdžanskog gasa

Proizvedeno 47 km cevi za Interkonektor Bugarska-Grčka

SADRŽAJ

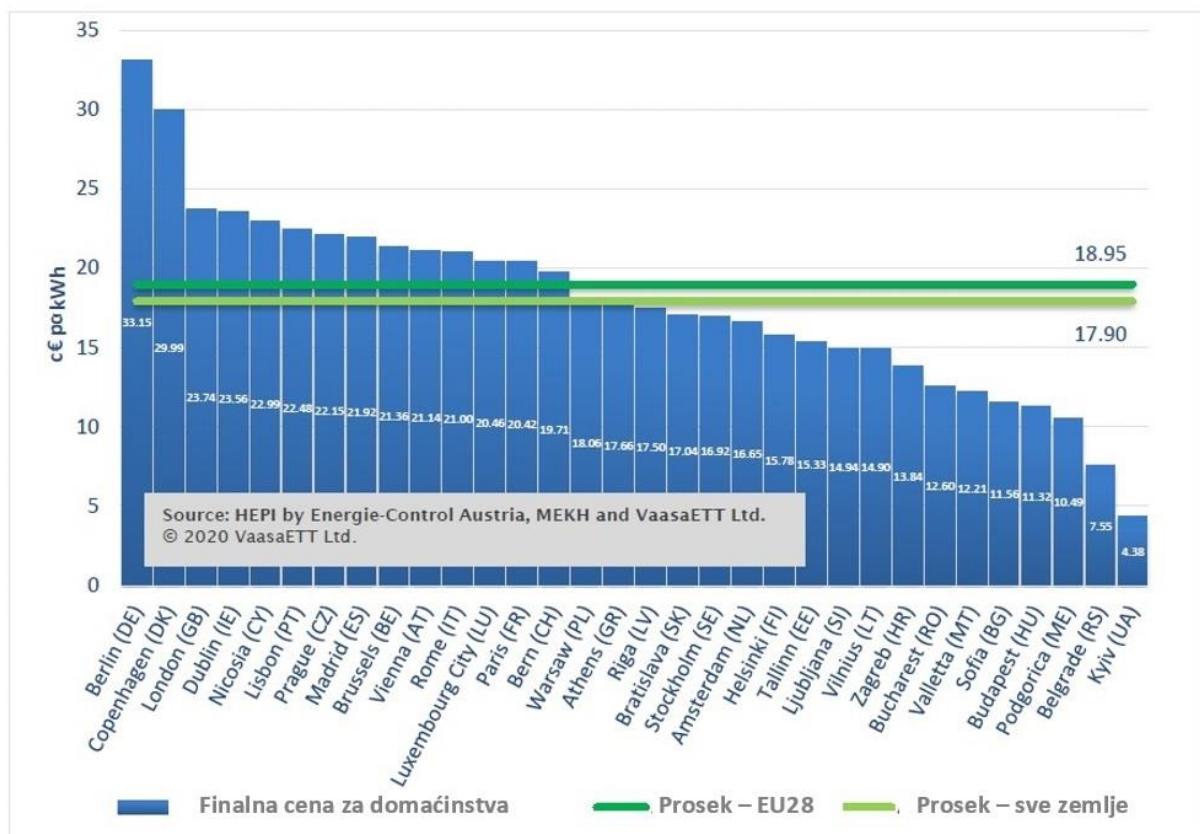
Cene električne energije u januaru u 32 evropska glavna grada	OVDE
Cene prirodnog gasa u januaru u 32 evropska glavna grada	OVDE
Evropski parlament odbio predlog „zelenih“ i podržao gasne PCI projekte	OVDE
Odbor za energetiku EU: PCI da se usklade s klimatskim ciljevima 2050.	OVDE
Dodatne smernice ACER-a u ograničenjima emisije CO2	OVDE
Novi kvartalni izveštaj o REMIT-u	OVDE
Evropski OIE sektor: Komisiji zakonom dati nadnacionalna ovlašćenja	OVDE
Snaga vetroelektrana u Evropi uvećana prošle godine za 15,4 GW	OVDE
Izazovi lokalnih energetskih sistema za evropske ODS-ove	OVDE
Basesku: Dve do tri članice EU mogле bi napustiti Uniju zbog Zelenog dogovora	OVDE
Rumunija još bez datuma ukidanja TE na ugalj	OVDE
Makedonija gradi solarne elektrane na mestu starih rudnika uglja	OVDE
Crna Gora uredbom pokrenula trgovinu emisijama štetnih gasova	OVDE
Vlada neće tražiti kupca za EPCG	OVDE
Proizvedeno 47 km cevi za Interkonektor Bugarska-Grčka	OVDE
Mađarska od 2023. počinje uvoz azerbejdžanskog gasa	OVDE
Litvanija definitivno izgubila arbitražu protiv Gasproma	OVDE
Francuski Total razmatra obustavu prodaje mazuta elektranama	OVDE
Ruski Rosneft investira pet mlrd USD u „zelene projekte“	OVDE
Belorusija preokreće tok naftovodom Družba?	OVDE

Cene električne energije u 32 evropska glavna grada

BEĆ – Prenosimo najnovije tabele sa cenama električne energije i prirodnog gasa za domaćinstva u 32 evropska glavna grada u januaru 2020., koju za austrijskog energetskog regulatora (Energie-Control) i mađarsku regulatornu agenciju za energetiku i komunalne usluge (MEKH) priprema istraživačka i konsultantska firma za sektor potrošača VaasaETT.

Sondaža se vremenom (od 2009. godine) sa početnih EU15 zemalja, proširila na sve države članice EU, kao i članice Evropske energetske zajednice i Švajcarsku. Ova studija je poznata pod nazivom HEPI (Indeks cena energije u domaćinstvu).

Tabela 1: Rezidencijalne cene električne energije uključujući takse:

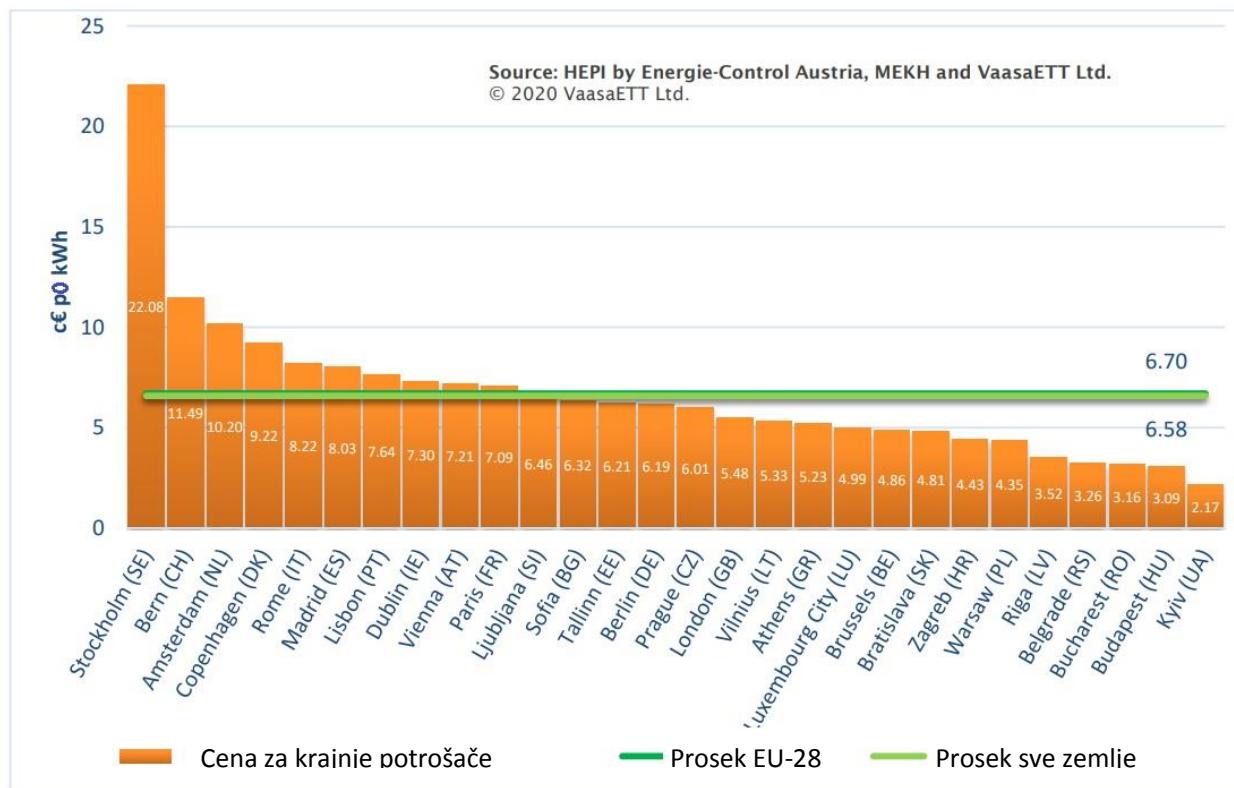
HOUSEHOLD ENERGY PRICE INDEX

vaasaETT

U izveštaju se ukazuje na činjenice da januar po pravilu donosi značajne promene cena na mnogim tržištima, bilo zbog promena same cene električne energije, cene pristupa distributivnom, ili prenosnom sistemu ili poreza na energiju, pri čemu su najznačajnije: Smanjenja cena u Amsterdamu (25%), Rimu (6%), Stokholmu (4%) i Kopenhagenu (3%) i s druge strane rast cena u Viljusu (15%), Bratislavi (6%), Varšavi (5%), Luksemburgu i Zagrebu (po 4%) i Bernu (3%).

Tabela 2: Rezidencijalne cene prirodnog gasa uključujući takse:

Evropski parlament odbio predlog „zelenih“ i podržao gasne PCI projekte

STRASBUR - Evropski parlament je na sednici 12. februara ubedljivo odbio zahteve za odbacivanje predložene liste prioritetnih energetskih projekata, zanemarujući upozorenja zelenih i levica da finansiranje nove gasne infrastrukture rizikuje da minira temeljni plan nove Evropske komisije o potpunoj "dekarbonizaciji" evropske privrede do polovine veka.

Poslanici u Strazburu odbili su (443 protiv, 169 za, 36 uzdržanih) predlog Zelenih da parlament odbaci četvrtu EU listu projekata od opštег interesa (PCI) koju je u oktobru prošle godine predstavila prethodna Komisija.

"U tranzicionom periodu potrebna nam je energija iz gasa kao neophodnog mosta ka još čistijim, klimatskim neutralnim izvorima energije", rekao je rumunski poslanik Kristian Bușoi, predsedavajući Komiteta za industriju parlamenta.

Predložena lista Komisije sadrži 151 projekat energetske infrastrukture, od čega se 70% odnosi na električnu energiju i pametne mreže. Sporna su, međutim, za deo Parlamenta bila 32 gasna infrastrukturna projekta.

Projekti uključuju kontroverzni gasovod koji povezuje Evropu s Azerbejdžanom i terminale za uvoz utečnjenog prirodnog gasa (LNG), uključujući američki dobiven u Evropi generalno zabranjenom metodom hidrauličnog drobljenja škriljaca, uključujući projektovane LNG terminale u Hrvatskoj (Krk) i u Republici Irskoj plina iz SAD-a, uključujući terminale u Hrvatskoj i Republici Irskoj, prenosi **Forbes**.

Odbor za energetiku EU: PCI da se usklade s klimatskim ciljevima 2050.

STRASBUR - Komitet za industriju, istraživanje i energiju pozvao je 18. februara Evropsku komisiju (EK) da ažurira svoje smernice za izbor prioritetnih energetskih projekata kako bi osigurala da su u skladu s klimatskim ciljevima za 2030. i 2050. godinu, kao i da predloži prelazne smernice pre kraja 2020. godine.

Članovi odbora su pri tom ukazali da je Uredba Trans evropskim energetskim mrežama (TEN-E) uspostavljena 2013. godine pre usvajanja pariskog klimatskog sporazuma, dok je nekoliko događaja značajno promenilo okruženje energetske politike.

U skladu sa smernicama TEN-E, Komisija identificuje najvažnije projekte od opšteg, ili zajedničkog interesa (PCI) širom EU kako bi im omogućila privilegije poput pojednostavljenih dozvola i mogućnosti konkurisanja za finansiranje iz EU Instrumenta za povezivanje Evrope.

Većina projekata usmerena je na obezbeđenje nesmetane isporuke električne energije i gasa u sve delove EU popunjavanjem prekograničnih praznina u mreži i povećanjem lokalnih skladišnih kapaciteta.

Očekuje se da će Komisija kasnije ove godine izneti predloge za reviziju smernica TEN-E, prenosi portal *Energy Live News*.

Dodatne smernice ACER-a u ograničenjima emisije CO2

LJUBLJANA - Agencija Evropske unije za saradnju energetskih regulatora (ACER) objavila je danas tehnički rad u kojem daje primere kalkulacija vezanih za ograničenja emisije CO2 po proizvodnom kapacitetu, u okviru Mehanizma kapaciteta.

Ovaj dokument dopunjuje ACER-ovo Mišljenje kojim se utvrđuju načela za sveobuhvatni i harmonizovani pristup izračunavanju ograničenja emisija na nivou EU, koji je prethodno objavljen u decembru 2019. godine.

Koordinacija ACER-a s Nacionalnim regulatornim telima i proizvođačima električne energije za sprovođenje ograničenja emisija deo je sveukupne ojačane vodeće uloge ACER-a „da podrži EU u postizanju njenih klimatskih ciljeva“, što je naglasio direktor ACER-a Kristian Zinglersen (foto gore) u svojoj uvodnoj izjavi Evropskom parlamentu.

Novi kvartalni izveštaj o REMIT-u

LJUBLJANA - Agencija za saradnju evropskih energetskih regulatora (ACER) upravo je objavila na portalu REMIT (Uredba EU o celovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije) [najnovije izdanje](#) kvartalnog izveštaja REMIT-a.

Ovo izdanje obuhvata poslednji kvartal 2019. godine uz ocene Agencije o poslovanju različitim kategorija tržišta i načina trgovanja, opisujući trendove u izveštavanju i prikupljanju podataka, kao i statistike o učesnicima na tržištu, registrovanim mehanizmima izveštavanja i transakcijama na organizovanim tržišnim mestima praćenim 2019. godine.

Evropski OIE sektor: Komisiji zakonom dati nadnacionalna ovlašćenja

BRISEL - Evropska udruženja za energiju veta, WindEurope, proizvođača solarne energije, SolarPower Europe, za digitalna i decentralizovana energetska rešenja, SmartEn i Inicijativa za obnovljive izvore energije predstavili su 18. februara četiri političke preporuke Komesarki EU za energiju Kadri Simson (foto dole).

Preporuke su usmerene na to kako da u temelje evropskog Zelenog dogovora ugraditi energetski sistem zasnovan na obnovljivim izvorima energije:

1. Zakon o klimi mora ubrzati sprovođenje Paketa čiste energije, ovlastiti Evropsku komisiju da

osigura ispunjenje klimatskih i energetskih ciljeva EU za 2030. na nacionalnom nivou i poboljšati njene Doprinose na nacionalnom nivou (NDC) u skladu s Pariskim sporazumom. Revizija Pravila o državnoj pomoći trebalo bi da bude dosledna takvim okvirima.

2. Evropska unija mora osigurati integrисано i zajedničko planiranje elektroenergetske infrastrukture, uključujući integraciju svih decentralizovanih i fleksibilnih izvora energije. To će ojačati evropsku mrežu - okosnicu elektrifikacije zasnovane na obnovljivim izvorima energije i integracije "pametnih" sektora - i sprečiti društvene troškove od nenadoknadivih ulaganja.
3. Evropska unija mora da prizna strateški značaj obnovljivih izvora energije i pametnih energetskih tehnologija za uspešan prelaz na klimatsku neutralnost i da razvije ambicioznu industrijsku strategiju koja će odgovoriti, kako na politiku ponude, tako i potražnje.
4. Evropski Zeleni dogovor trebalo bi da pokrene poštenu tranziciju za sve Evropljane promovišući podelu koristi i uključivanje u procese donošenja odluka, posebno za ugrožene zajednice i ugrožena domaćinstva. Ono što je najvažnije, trebalo bi da podrži programe prekvalifikacije za poslove u sektorima obnovljive i pametne energije za radnike pogodjene energetskom tranzicijom.

Snaga vetroelektrana u Evropi uvećana prošle godine za 15,4 GW

BRISEL – Snaga novoizgrađenih evropskih vetroelektrana u 2019. iznosila je 15,4 GW, od čega su tri četvrtine ili 11,8 GW otpadale na kopnene (onshore), a 3,6 GW na priobalne (offshore) vetro parkove.

Ovim su ukupni evropski kapaciteti energije vera dostigli 205 GW i pokrivaju 15 odsto potrošnje električne energije u 2019. godini, objavilo je udruženje *WindEurope*.

Najviše novih vetroparkova izgrađeno je u Velikoj Britaniji (2,4 GW), a zatim Španiji (2,3 GW), Nemačkoj (2,2 GW), Švedskoj (1,6 GW) i Francuskoj (1,3 GW).

U Wind Europe međutim smatraju da stopu gradnje novih projekata treba udvostručiti kako bi se postigli ciljevi iz evropskog Zelenog dogovora.

Izazovi lokalnih energetskih sistema za evropske ODS-ove

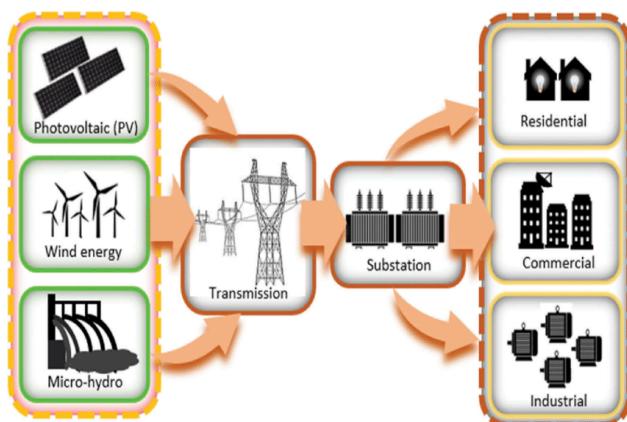
BRISEL - U Evropi, veći prođor distribuiranih energetskih resursa (DERs) ima pozitivan uticaj na mrežu sa smanjenjem gubitaka energije i mogućim smanjenjem oscilacija napona, ali operatorima distributivnog sistema (ODS) može stvoriti nove izazove, upozorava u analizi od 17. februara portal *T&D World*.

Izraz, Lokalni energetski sistemi (LES), obuhvata mnoge vrste sistema, uključujući, na primer, sisteme sa proizvodnjom energije u vlasništvu i

pod upravljanjem energetskih zajednica, sisteme koji funkcionišu po posebnim modelima kao što je model kolektivne samopotrošnje u Francuskoj, Belgiji ili u Španiji, kao i Mieterstrom model u Nemačkoj. Uz to i uvođenje nekih sistema pametnih mreža, lokalnih sistema energetskog tržišta i mikromreža sa zasebnim ("ostrvskim") kapacitetom i druge tipove lokalnih sistema koji se razvijaju u Evropi.

Samim tim, energetska tranzicija donosi brojne tehničke i duboke ekonomski i socio-kulturne izazove.

Povećanje DER-a - poput u nordijskim zemljama, gde su instalirani kapaciteti porasli za ~ 46% između 2005. i 2017. - menja prirodu interakcija između zgrada, četvrti, gradova i ukupnog energetskog sustava.

U nekim slučajevima, veći prođor DER-a može stvoriti nove probleme zagušenja.

Novim zakonodavnim paketom EU „Čista energija za sve Evropljane“ postavljaju se nova pravila za ODS-e, ohrabrujući ih da obezbede fleksibilnost kao jedno od troškovno ekonomičnih rešenja za probleme mreže. Države članice to moraju uneti u regulatorni okvir. Konačna nacionalna regulativa i tempo implementacije ključni su pokretači ovog procesa.

Basesku: Dve do tri članice EU mogle bi napustiti Uniju zbog Zelenog dogovora

BUKUREŠT - Evropski Zeleni dogovor "definitivno će stvoriti napetosti" unutar EU i rizikuje da primora "dve ili tri zemlje" članice da napuste Uniju, upozorio je bivši predsednik Rumunije (2004.-2014.) Trajan Basesku.

U intervjuu za **Euractiv**, 20. februara, Basesku je rekao da mnoge države EU nemaju finansijska sredstva potrebna za postizanje klimatskih i ciljeva čiste energije predviđenih evropskim Zelenim ugovorom.

Sadašnji predlog EU za finansiranje Rumunije je "smešan", kaže on. „Sa 10 milijardi evra, nemoguće je obustaviti proizvodnju energije iz uglja u našoj zemlji“.

Prema rečima Baseskua trenutni prioriteti Rumunije su izgradnja infrastrukture poput autoputeva i pruga, kao i modernizacija obrazovanja i zdravstvenog sistema i ta zemlja ih „ne može kompromitovati“ zbog Zelenog ugovora.

Takve „razlike između ciljeva Evropske unije i nacionalnih prioriteta verovatno će stvoriti velike tenzije unutar EU, što bi moglo dovesti do toga da neke zemlje razmotre mogućnost potpunog napuštanja Unije“, naglasio je Basesku.

„Tek kada budemo imali jasniju predstavu i analizirali uticaj Zelenog ugovora na našu ekonomiju, videćemo hoće li EU ostati ujedinjena ili će izgubiti dve ili tri članice,“ rekao je on.

Bivši rumunski predsednik je rekao da će izvori prirodnog gasa te zemlje biti od presudne važnosti za zamenu termoelektrana na ugalj u Rumuniji: „Bez ulaganja u sopstvene gasne projekte, Rumuniji i drugim državama članicama biće nemoguće ispuniti nove evropske ciljeve smanjenja emisije ugljendioksida.“

Rumunija još bez datuma ukidanja TE na ugalj

BUKUREŠT - Rumunija ostaje jedna od sedam država članica EU koja još nije odredila datum ukidanja proizvodnje električne energije iz uglja, piše 18. februara **CEE Bankwatch Network**.

U rumunskom Nacionalnom energetskom i klimatskom planu (NEKP) se procenjuje da će instalirani kapaciteti u termoelektranama na ugalj u 2030. godini iznositi gotovo 2 GW, iako je tako dobijena električna energija već neisplativa, a nejasno je kako će do tada preživeti energetske kompanije koje rade na uglju, navodi ova mreža nevladinih ekoloških organizacija.

Rumunska ekonomija zavisna je od industrija s visokim emisijama gasova efekta staklene baštne (GHG), ali NEKP ne uključuje mere kojima bi se podržao prelaz od fosilnih goriva.

Makedonija gradi solarne elektrane na mestu starih rudnika uglja

SKOPLJE - Sekretarijat Energetske zajednice (EnZ) pohvalio je 19. februara Severnu Makedoniju za „pionirski projekat“ među pretendentima za članstvo u EU za pretvaranje starog rudnika uglja u dve solarne elektrane.

Euractiv piše da su pretenzije briselske "vlade" EU-27 bloka da do sredine veka postigne neto-nulte emisije gasova efekta staklene bašte (GHG) suočene s otporom više članica energetski zavisnih od uglja, predvođenih Poljskom.

„Ovim projektom Severna Makedonija pokazuje odličan primer kako se regioni sa ugljem mogu profitabilno transformisati, pružajući nove mogućnosti zapošljavanja bivšim radnicima uglja i vodeći održivi regionalni razvoj“, izjavio je Janez Kopac, direktor Sekretarijata EnZ sa sedištem u Beču

Vlada Severne Makedonije raspisala je tender kojim se traže investitori da na mestu rudnika uglja u mestu Oslomej, na zapadu zemlje, izgrade dve solarne elektrane s kombinovanim kapacetetom do 100 megavata (MW) u partnerstvu s državnom elektroenergetskom kompanijom ESM.

Vrednost investicije procenjuje se na oko 80 miliona evra. Ugovor će važiti na 35 godina, tokom kojih će privatni investitor ESM-u plaćati godišnju naknadu u visini 10% prihoda od prodaje proizvedene solarne energije po tržišnim cenama. Nakon isteka tog roka postrojenja će biti predata ESM-u.

Prema tenderskoj dokumentaciji, posao će dobiti onaj koji ponudi najveći procenat prihoda od električne energije prodate na slobodnom tržištu. Referentna vrednost biće cena električne energije na regionalnim berzama HUPEX i OPCOM.

Crna Gora uredbom pokrenula trgovinu emisijama štetnih gasova

PODGORICA - Posle usvajanja Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promena, vlada u Podgorici je objavila Uredbu o aktivnostima odnosno delatnostima koje emituju gasove sa efektom staklene bašte (GHG) za koje se izdaje dozvola za emisiju tih gasova, prenosi 24. februara portal **Balkan Green Energy News**.

To je prvi podzakonski akt nakon što je parlament usvojio paket u decembru. Okvir za aukcije i trgovinu emisijama GHG u Crnoj Gori stupio je na snagu 21. februara ove godine.

Cilj je, kako se navodi, ograničiti delovanje industrijskih i energetskih pogona koje šteti životnoj sredini. Vlasti su saopštile da će uvođenje nacionalnog sistema trgovine emisijama biti korak ka ulazak u šemu koju ima Evropska unija po pridruživanju tom bloku.

Emiteri gasova s efektom staklene bašte prolaze kroz postepeno prilagođavanje, stoji u izjavi iz kabineta. Nova regulativa pokriva ukupnu količinu kredita i registar.

Minimalna cena je 24 evra/tona CO₂

Propisi određuju operatere u Crnoj Gori koji učestvuju u trgovaju emisionim kreditima. Minimalna cena je 24 evra po toni ekvivalenta ugljen-dioksida. Inače, to je jedini gas koji se navodi u spisku. Korisnik je Fond za zaštitu životne sredine. U njega se sliva i 0,1 odsto od cene koji se naplaćuje za prenos.

Prihod mora da se koristi za mere zaštite životne sredine, podršku proizvodnji energije iz obnovljivih izvora i za inovacije. Zacrtano je smanjenje dozvola za 1,5 odsto godišnje ili ukupno 460.000 tona od 2020. do 2030, kada bi nivo trebalo da stigne na 2,84 miliona tona.

Besplatni paket za KAP, Toščelik i Pljevlja

Neki sertifikati mogu da se dodele besplatno, radi sprečavanja izmeštanja energetski intenzivnih grana industrije iz Crne Gore, kao što je slučaj sa bankrotiranim Kombinatom aluminijuma Podgorica ad (KAP) i proizvođačem čelika Toscelik Alloyed Engineering Steel doo. Taj iznos se onda smanjuje svake godine, za po 15 procenatnih poena.

Druga varijanta za odobravanje kredita bez naplate je za termoelektrane na ugalj, gde bi oni bili ekvivalentni akcizama na ugalj i lokalnim naknadama za vađenje tog goriva i njegovog korišćenja za proizvodnju struje. Ovaj, drugi slučaj je samo za pogon u Pljevljima, gde se loži lignit, prenosi portal.

Vlada neće tražiti kupca za EPCG

PODGORICA – Vlada Crne gore neće, tokom ovog mandata, tražiti kupca za Elektroprivredu (EPCG), već će razmišljati da li su EPCG potrebni zapadnoevropski ili svetski partneri za ulaganje u određene projekte, saopštila je ministarka ekonomije Dragica Sekulić.

Ona je istakla da je uticaj EPCG na rast i razvoj crnogorske ekonomije od posebnog značaja, posebno zbog činjenice da je EPCG već dve godine zaredom po osnovu poreza i dividende uplatila u budžet 200 miliona evra.

“U skladu sa tim da vidimo na koji način bismo mogli reorganizovati EPCG”, kazala je Sekulić u intervjuu za list

Elektroprivreda.

Ministarka je rekla i da ove godine planiraju donošenje nove energetske politike na bazi koje će realizovati dalje pravce razvoja sektora energetike.

“U tom smislu posebnu težinu će imati definisanje dalje vlasničke i upravljačke strukture EPCG”, ukazala je Sekulić.

Ministarka je naglasila i da očekuje skoro potpisivanje ugovora za ekološku rekonstrukciju Termoelektrane Pljevlja. Ona je istakla da je riječ o važnom projektu koji će elektrani produžiti radni vek za više od 20 godina.

Proizvedeno 47 km cevi za Interkonektor Bugarska-Grčka

ATINA - Grčka kompanija Corinth Pipeworks već je završila proizvodnju 47 km cevi (promera 32 inča) za trasu gasnog interkonektora Grčka-Bugarska (IGB) i transportovala ih do skladišnih baza duž IGB rute. Građevinski radovi na gasovodu napreduju prema planu, prenosi portal [World Pipelines](#).

Dužina cele trase gasovoda koji će povezati gasne transportne sisteme dveju zemalja je 183 km i sa grčkom kompanijom potписан je ugovor za proizvodnju skoro 185 km cevi.

Kao deo razvoja Južnog gasnog koridora, Bugarska i njoj susedne zemlje Srbija i Rumunija će putem IGB-a (projektovanog kapaciteta tri mlrd m³ gase godišnje) imati pristup alternativnim izvorima gase iz kaspiskog regiona, istočnog Mediterana, kao i utečnjenog gasa iz postojećih ili projektovanih LNG terminala u Grčkoj, prenosi portal.

Mađarska od 2023. počinje uvoz azerbejdžanskog gasa

BUDIMPEŠTA - Mađarska bi mogla od 2023. godine započeti uvoz prirodnog gasa iz Azerbejdžana, rekao je ministar spoljnih poslova i trgovine te zemlje Peter Sijarto, prenosi mađarska novinska agencija **MTI**.

Obraćajući se novinarima nakon sastanka, 14. februara, mađarsko-azerbejdžanskog mešovitog ekonomskog odbora (foto gore), Sijarto je rekao da će godišnje 1-2 milijarde kubnih metara gase koje Mađarska uvozi iz Azerbejdžana uveliko povećati sigurnost snabdevanja zemlje tim energentom.

Mađarski ministar je dodao da je uvoz gasa iz Azerbejdžana omogućen završetkom Južnog gasnog koridora (foto gore), kao i činjenicom da je Azerbejdžan povećao svoju proizvodnju gasa na preko 45 milijardi kubnih metara godišnje i da planira da podigne izvozni kapacitet gasa na preko 30 milijardi kubnih metara godišnje.

Litvanija definitivno izgubila arbitražu protiv Gasproma

VILNJUS - Litvanija nije uspela u konačnom pokušaju da posle gotovo osam godina sporenja s ruskim Gaspromom dobije oko 1,4 milijarde evra odštete za - po njihovoj oceni preplaćen - ruski gas u periodu 2004.-2012.,

Vrhovni sud Švedske je, naime, odbio zahtev za preispitivanje presude švedskog Apelacionog suda iz 2016., nepovoljne po tu baltičku državu, objavili su 17. februara *lokalni mediji*.

Vrhovni sud Švedske nije naveo motive za svoju odluku ", saopšteno je u ponedeljak agenciji **BNS** iz litvanskog ministarstva energetike uz napomenu da su tu zemlju troškovi izgubljene parnice koštali preko deset miliona evra.

Arbitražni sud u Stokholmu presudio je u junu 2016. godine da je Gasprom bio u sukobu interesa kao deoničar litvanske gasne kompanije Lietuvos Dujos i istovremeno snabdevač te zemlje prirodnim gasom, ali nije dodelio traženu odštetu Litvaniji od oko 1,5 milijardi evra za gas isporučen u pomenutom periodu.

Litvanija se žalila na presudu švedskim Apelacionim sudom, a ovaj je odbio to da promeni u julu, primoravši baltičku državu da se obrati Vrhovnom sudu Švedske.

Francuski Total razmatra obustavu prodaje mazuta elektranama

PARIZ - Francuski Total mogao bi obustaviti dalju prodaju mazuta proizvođačima električne energije u nastojanju da smanji svoj ugljenični otisak i poveća poslove u sektoru obnovljivih izvora, rekao je za **Reuters** izvršni direktor naftnog kolosa Patrick Pouyanne.

Total je najveći prerađivač nafte u Evropi i jedno od najvećih svetskih trgovaca naftom i prirodnim gasom. Kompanija je prošle godine prodavala dnevno u proseku 4,1 milion barela nafte i naftnih proizvoda, derivata i hemikalija. U tome udeo prodaje mazuta, kako za elektrane, tako i brodski prevoz iznosio oko pet odsto.

Kompanija Total je navela da ima za cilj smanjenje intenziteta ugljenika u svojim proizvodima za 15% do 2030. godine, u odnosu na nivo iz 2015.

Ruski Rosnjeft investira pet mlrd USD u „zelene projekte“

MOSKVA - Najveći ruski proizvođač nafte Rosnjeft obećao je da će u narednih pet godina uložiti oko pet milijardi dolara u ekološke projekte, objavila je kompanija u ponedeljak.

Reuters napominje da se Rosnjeft oglasio sa ovim planovima nakon što je britanski majors BP, vlasnik petine (19,5%) ruskog državnog naftnog kolosa, obećao duboka smanjenja emisija ugljendioksida iz svojih poslova do 2050. godine, postavljajući jedan od najambicioznijih ciljeva unutar naftnog sektora.

Rosnjeft je saopštio da će investicije biti usmerene na projekte kao što su ograničavanje emisije CO₂ i efikasnije iskorišćavanje kaptažnog naftnog gasa (nusproizvoda koji se zbog svoje niskokaloričnosti obično spaljuje). „Zelene“ investicije Rosnjefta u poslednjih pet godina iznosile su 240 milijardi rubala (3,8 milijardi USD).

Kompanija je takođe najavila plan smanjenja emisije gasova efekta staklene baštice (GHG) za 8 miliona tona do 2022. godine.

Prema podacima ruskog ministarstva prirodnih resursa, Rusija je četvrti najveći svetski emiter GHG-a, iza Kine, Sjedinjenih Država i Indije.

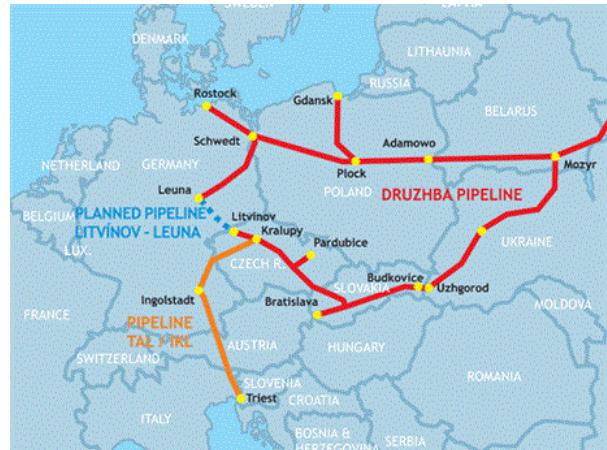
Belorusija preokreće tok naftovodom Družba?

MINSK – Posle upozorenja beloruskog predsednika Lukašenka prošlog petka da bi ta zemlja mogla da preokrene tok, kao i da preuzeće rusku naftu iz magistralnog naftovoda Družba namenjenu drugim kupcima u Evropi, ako joj Rusija u februaru ne isporuči potrebne količine te sirovine, tamošnji petrohemijijski koncern Belneftehim je počeo ove nedelje pregovore o reverzibilnom uvozu naftе Družbom iz Poljske.

"Ako Rusija ne isporuči potrebnu količinu naftе ..., počećemo i da je uzimamo iz tranzitnog naftovoda", citirala je 14. februara Lukašenka njegova **press služba**.

Lukašenko je napomenuo da je Rusija isporučila samo pola miliona tona u januaru, odnosno 1,5 miliona tona manje od očekivanog.

Naftovod Družba deli se na dve rute u Belorusiji - severna deonica ide ka Poljskoj i Nemačkoj, a južna prema Ukrajini, Češkoj, Mađarskoj i Slovačkoj.

Belorusija je od početka godine suočena s nedostatkom ruske naftе za njene dve rafinerije, jer je Moskva 1. januara obustavila isporuke sirove naftе toj zemlji nakon što je istekao ugovor, a dve zemlje ne uspevaju da se dogovore oko uslova novog sporazuma.

Moskva želi da prekine praksu iz proteklih godina, kada je Belorusija kupovala naftu pod uslovima sličnim onima za ruske nezavisne rafinerije, što je uključivalo male premije, napominje **BNA**.

